

Sygn. akt II PK 156/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa A.L.
przeciwko Ośrodkowi Rozwoju [...] w W.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 4 czerwca 2019 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 30 stycznia 2018 r., sygn. akt XXI Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 30 stycznia 2018 r. oddalił apelację powoda A.L. wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego dla [...] w W. z dnia 8 maja 2017 r., w którym zasądzone od pozwanego Ośrodka Rozwoju [...] w W. na rzecz powoda odszkodowanie za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę, oddalono natomiast powództwo o przywrócenie do pracy.

W pozwie z dnia 27 kwietnia 2016 r. powód domagał się wyłącznie odszkodowania. Odpis pozwu został doręczony pozwanemu w dniu 12 maja 2016 r., a zamian żądania (na przywrócenie do pracy) nastąpiła pismem procesowym z dnia 13 lipca 2016 r.

Sądy obu instancji powołały się na pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 8 grudnia 2016 r., II PK 264/15, LEX nr 2188629, wskazujący, że pracownik, który dokonał wyboru świadczenia przemienne (odszkodowania)

zgodnie z art. 365 § 2 k.c., po dojściu oświadczenia woli do pracodawcy, bez jego zgody, nie może skutecznie dochodzić przywrócenia do pracy (art. 45 § 1 k.p.).

Skarga kasacyjna została oparta na zarzucie naruszenia art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 300 k.p.; art. 193 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 203 § 1 k.p.c.; art. 2 i art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W ocenie skarżącego podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), polegające na potrzebie rozstrzygnięcia, czy w oparciu o art. 45 § 1 k.p. po wniesieniu w terminie odwołania do sądu od wypowiedzenia umowy o pracę zmiana przez pracownika roszczenia o odszkodowanie na roszczenie o przywrócenie do pracy w przypadku bezprawnego (w tym również nieuzasadnionego) rozwiązania umowy o pracę na czas nieokreślony przez pracodawcę wymaga zgody pozwanego pracodawcy, zwłaszcza jeżeli modyfikacja tego roszczenia dokonana została w krótkim odstępie czasu.

Uzasadniając wniosek powód przedstawił orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące rozwiązania przeciwnego (w sytuacji, gdy pracownik pierwotnie domagał się przywrócenia do pracy, a następnie zmienił żądanie na odszkodowanie). W zakresie konfiguracji występującej w rozpoznawanej sprawie skarżący wprawdzie dostrzegł stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 8 grudnia 2016 r., II PK 264/15, uznał jednak, że ma ono charakter „jednostkowy”, a dodatkowo nie znalazło uznania w literaturze przedmiotu. Wskazana prezentacja upoważniła skarżącego do twierdzenia, że w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego podniesione zagadnienie nie zostało dostatecznie wyjaśnione. Analiza przedstawionego zagadnienia prawnego jest konieczna ze względu na zasadę wynikającą z art. 2 Konstytucji, to jest zasadę zaufania obywateli do państwa i pewności prawa. W związku z tym zajęcie przez Sąd Najwyższy jednoznacznego stanowiska w tej kwestii, niewątpliwie przyczyni się do rozwoju prawa i wypracowania standardu należytej ochrony praw pracowniczych w przypadku zmiany roszczenia alternatywnego przewidzianego w art. 45 § 1 k.p. z kierunku roszczenia odszkodowawczego na roszczenie o przywrócenie do pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W skardze kasacyjnej nie wskazano podstaw uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania merytorycznego.

Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941). Istotne zagadnienie prawne może odnosić się zarówno do prawa procesowego, jak i materialnego. Zagadnienie prawne powinno wyrażać problem prawny, którego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 10/12, LEX nr 1228616; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, LEX nr 1230170; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109).

Ważne jest również, że jeżeli zagadnienie prawne było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, skarżący powinien wykazać, że wystąpiły okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934; z dnia 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 1652383).

Mając na uwadze przedstawione warunki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, należy zauważyć, że powód powinien w uzasadnieniu wniosku przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a także wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, LEX nr 2090999). Skarżący

wymogowi temu nie sprostął. Nie jest bowiem wystarczające wskazanie, że stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2016 r., II PK 264/15, ma charakter „jednostkowy”. Jeśli w ocenie skarżącego jest ono błędne, to trzeba było wskazać argumenty jurydyczne przeciwstawiające się szczegółowemu wywodowi prawnemu zawartemu w tym judykacie. Dopiero po takiej konfrontacji można by zweryfikować, czy zagadnienia prawne jest nadal (mimo rozstrzygnięcia go przez Sąd Najwyższy) problematyczne, czyli czy posiada jeszcze przymiot „istotnego”. Brak tego rodzaju wyводу prawnego sprawia, że Sąd Najwyższy nie ma obowiązku przyjmować do rozpoznania kolejnej skargi kasacyjnej, której rozstrzygnięcie zależy od problemu już w orzecznictwie rozstrzygniętego.

Dlatego na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.